XXXII. évfolyam. Ára 10 fillér. Celldömölk, 1936. szeptember 13. 37. szám

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél. évre 2.50 P, negyed évre 1.30 P

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk. Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

Berzsenyi ünnep Kemenessömjénben.

A kegyelet igazi háláját rójja le Kemenessömjén hazafias közönsége Kemenesalja koszorus költője, Berzsenyi Dániel emlékezete és költészete iránt ma délután.

A hálás utókor emléktáblával kívánja megjelölni azt a szent helyet, ahol muzsájának hódolt a halhatatlan emlékű nagy költő.

Élettörténetének és lirájának hazánk legnagyobbjai sok izben voltak méltatói és ellenőrzői. Berzsenyi Dániel abban a korban élt, amikor még a magyar nyelvet a pór és a jobbágy nép használta, az ország főnemesei, főpapjai és a nemesi osztály termeiben és kuriáiban a német és francia nyelv volt a divatos és otthonos.

Berzsenyi Dániel egyéniségére a soproni ősi lyceumban eltöltött évek voltak nagy hatással. A római klasszikusok adták meg az alapját költészetének kifejlődéséhez, a nemzetéért aggódó buskomorság s a prófétai látnoki erő jellemzik első költeményeit.

Első szerelme, a bájos Perlaky Judit volt s többször megfordult az ősi nemesdömölki parókián, azonban a rideg és zord egyénisegű édesatyja ellenállásán ezen házasság meghiusult. Ezen időben irt verseit a mély csalódás jellemzi.

1798-ban költözik Kemenessömjénbe neje birtokára, ahol nyugalmat, békességet talál, lelke kivirágzik, boldog családi körben irja szép költeményeit. Művészi lelke kettő után vágyik, muzsájának még nagyobb hűséggel való szolgálására és elzálogositott ősi birtokának visszaszerzésére.

A Kemenessömjénben töltött évek kezdik országos hirűvé tenni a kiváló költő nevét, 1803-ban fedezi fel a szelid lelkű Kiss János szuperintendens őt, örömmel küldi hozzá az ősi igazság erejétől áthatott, mámoros örömmel megirt hatalmas strófákát: »Romlásnak indult hajdan erős magyar« t. Örömmel küldi meg a felfedezett hatalmas remekművet a magyar irodalom vezéregyéniségének, Kazinczynak, ki nagy örömmel öleli keblére a magyar költészet ujonnan feltünt hatalmas csillagát.

1808-ban kiváltja ősi birtokát és Niklára költözik, hánykolódó, mélyen érző lelke tovább tanulmányoz, versel s aggódik nemzetéért. Ekkor már országos hirű költő, szép költeményei az egész magyar honban diadalt és elismerést arattak, babér övezi homlokát, lelke átmegy a buskomorság nehéz tisztitó tüzén, állandóan betegeskedik, de a Mindenható jóvoltából már megtanul bízni nemzete jövőjében.

1836. február 14-én vissza adja testét Teremtőjének, de halhatatlan lelke az örökkévalóságba repül, hirdeti mindörökké nemes költészetét.

Sirhalma a niklai temetőben van, de szelleme itt röpköd felettünk, a Sághegy felett és a kies Kemenesalján, amelyet költeményeiben dicsőít. Ha tanulmányozzuk nagy költészetét, az a sok gondolat, az a sokféle költői irány a magyar klasszikus költészet megszületését és kifejlődését jelenti.

Berzsenyi Dániel azon időben élt, amikor a magyar nemzet még haldoklott, a bécsi udvar kimondotta rá a halálos itéletet, a centralizációs törekvések jellemzik ezt a kor, a nemzet legjobbjai leszóroltak a kormányvezetésről, a főnemesség a bécsi udvar verőlényében érezte magát jól, az önző érvényesülés lett urrá lelkükben, hogy érvényesülhessenek, képesek voltak feláldozni a nemzet szent érdekeit. Ebben a korban született és élt Berzsenyi Dániel, aki mélyen érző lelkével és látnoki szemeivel mintha a Sághegy teteién állana, szomoru szivvel gyászolta a nemzet multját s aggódott nemzete jövendőjeért.

Az ő költészete és kialakult hazafias lirája volt az, amely felrázta a tetszhalálból a magyar nemzet hazafias elemeit s az ő korában élt költőkkel együtt alakult ki a nemzet jövendője. Kialakult a zengő szép magyar nyelv, egyre-másra bukkannak fel a magyar költők és irók a homályból, az államalkotó magyar eszme győz, a költészet fejlődik és virul.

Kiss János, a költőlelkű főpap és az uttörő Kazinczy nagyban hozzájárultak biztatásukkal a halhatatlan emlékű költő költészete kifejlődéséhez. Költészetét az erkölcs és a mély vallásosság jellemzi még »élete és tehetsége Isten adta drága kincs, nem kényre-kedvre, paráderа odavetett korlátlan tulajdon, hanem számadó sáfárságra adott isteni ajándék«. Eme rövid tömör mondatban minden meg van, amely Berzsenyi Dániel nemes egyéniségét jellemzi.

A kemenessömjéni ünnepélyen lelki szemeink előtt elvonul a halhatatlan emlékű költő egész élettörténete és költészete, amelyet magas szárnyalásu avató beszéd keretében a dunántuli ev. egyházkerület nagytudásu és országos nevü püspöke D. Kapi Béla bizonyára nagy hivatoltsággal vonultat fel előttünk s ezen ünnepély maradandó drága emlék lesz számunkra, amelyet hűséggel fog megőrizni a hálás utókor.

Ünnepeljük Berzsenyi Dánielt, mert ő általa nemzetünk jobb és szebb jövendőjét ünnepeljük!

A sömjéni hegyen.*)

Emlékezés Berzsenyi Dánielre, halálának 100 éves évfordulója alkalmával.

Irta: **Szakály Dezső.**

Késő ősz-este van. Köd borult a tájra.
Elhalkult mar rég a tücskök muzsikája.
Szüretelő lányok vidám kacagása
Hallatszik csak messze, lent a hegy aljába'.
Nyugovóra tért már ember, állat, madár,
Elcsendesült a hegy, elnémult a határ.
Estéli harangszó édes, lágy, bús hangja
Az egész vidéket álomba ringatja.

Az éj terpeszkedik lombán, kenyeresen.
Itt-ott egy egy bagoly huhog félelmesen
A csősz is szunyókál azott sobájaban.
Csak egy ember virraszt a nagy éjszakában.
Présház asztalánál — ki tudja mióta—
Méláz egymagában Nincsen ajkán nóta.
Hosszan s merőn tekint a kis mécsvilágra.
Pislog mar a mécses és füstös a lángja.
Hunyó mécsvilága mind kisebbet lobban,
Künt egy eltévedt őz halk kopaja dobban.
A hulló levelek zizegő lágy neszét
Csipős őszi szellő szórja a légbe szét.
A belső pincében a hegy-ből leve forr,
Önmagát emészti, úgy lesz majd tiszta bor

A présház asztalán a mécs elaludt rég'
Mellette a gazda hű szive lánggal ég.
Tépi, marcangolja lelkét a kin vádja:
Mivé lett s mivé lesz gyönyörű hazája!?
Hona állapotját zokogva siratja
Kemenesaljának legnagyobb magyarja.
Fölzokog szivéből a fájó, kinzó vád:

*) Berzsenyi Dániel 1799. és 1803. között Kemenessömjénben irta "A magyarokhoz" c. hallhatatlan ódáját, mely nevét országszerte ismertté és a nagyok közt is naggyá tette. Kemenessömjén község folyó hó 13-án, a sömjéni hegyben, emlékoszloppal jelöli meg azt a helyet, hol a nagy költő örökértékü verseit irta.

»Magyar! megtagadtad nemzeted és hazád!
Nyelved, viseleted, erkölcsöd elhagytad,
Boldog jövendőd a. ördögnek eladtad,
Pusztulsz! Ki megvédne, elgyengült már a kar!
Romlásnak indultál, hajdan erős magyar!!«

Berzsenyi Dániel ércszava így hangzott.
A riadó szótól egy ország visszhangzott.
Több mint száz éve már, hogy elhangzott a vád,
S ma is halljuk zúgni Berzsenyinek szavát.

Halljátok így kiált: »Jaj, mi most a magyar!?
Testvér-e a testvér s izmos-e a karl?
Az ősi erkölcsök tündökölnek-e már?
Avagy mindig mélyebb a süppedő mocsár?
Visszavonás tüze elhamvadt már régen?
Avagy pislog már csak csillagunk az égen?«

Sikolt a sok kérdés a bús magyar éjbe.
Vészes árnyak lengnek ködös őszi szélbe'.
Berzsenyi Dániel tetemre hív ma itt.
Kilép sírhalmából — elhagyva álmait —
Sömjéni hegytetőn újra lángostort fon...
Szavára megremeg e szétszakgatott hon:
»Hogyha nem lesz várad erkölcs és férfikar,
Romlásod teljes lesz, hajdan erős magyar!«

Sömjéni hegytetőn, mint hatalmas fáklya
Világít hazánk nagy szellemóriása.
Honszeretne lángja átcsap határokon,
Északon és délen, nyugati sáncokon,
Mindenütt, hol magyar szótól hangos a rét,
Ott is hol idegen rablók vontak mesgyét'
Szólítja fajtáját önmegismerésre,
Hazaszeretetre, újabb erredévre. —

Alsóság, 1936. szept. 8.

Kemenessömjén közönsége

a kegyelet jeléül ma délután 3 óra kezdettel, ott, ahol állitólag a nagy költő verseit irta, a szőlőhegyen, emléktáblát állitott fel, amelynek leleplezési ünnepségének műsora a következő: 1. Felvonulás az emlékműhöz. 2. Hiszekegy. Énekli a kemenesaljai evangélikus egyházmegye tanitói kara. 3. A vendégeket üdvözli: egyházasberzsenyi Berzsenyi Ádám dr., a helybeli népműv. bizottság elnöke. 4. Berzsenyi Dániel: Fohászkodás. Szavalja: nagyvaradi Istvánffy Marta. 5. Avató beszéd. Tartja: D. Kapi Béla püspök. 6. Berzsenyi D.—Kapi-Králik: Buosuzás Kemenesaljától. Énekli a kemenesaljai evangélikus egyházmegye tanitói kara. 7. Berzsenyi szellemének. Irta Bertalan Sándor. Szavalja: Bertalan Imre ev. tanitó. 8. Koszoruk elhelyezése. 9. Himnusz. Az ünnepély után az evangélikus iskola udvarán ozsona, majd szinelőadás lesz. A celldömölki Evangélikus Ifj. Egyesület tagjai előadják Földes Imre: Tüzek az éjszakában cimü irredenta drámáját. Az előadás tiszta jövedelme a Kemenessömjénben felállitandó Hősök emléktáblájának javára szolgál, miért is felülfizetéseket a nemes célra kösönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a rendezőség.

Tanitóválasztás Kemenessömjénben. Kemenessömjénben az elmult vasárnap volt az üresedésben volt második tanitói állás betöltése. Ambrus Gyula kemenesmihályfai okl. tanitó 94, Bertalan Imre kemenesmihályfai okl. tanitó 84 szavazatot kapott, igy tehát Ambrus Gyula lett az uj tanitó 60 főnyi többséggel.

Községi Költségvetés bizottsági tárgyalása.

Folyó hó 7-én tárgyalta az elöljáróság és pénzügyi bizottság az 1937. évi költségvetést. A költségvetést összeállitó bizottság alapos munkát végzett. A költségvetést tételről-tételre menve vizsgálta meg, amit csak emberileg lehetséges volt lefaragni, igy alakult ki az az összeg, amit már el kellett fogadni, mivel a további csökkentés már nem volt lehetséges. Sajnos, nem kerülhetjük el a pótadót, pedig a bizottság épen ezt akarta kiküszöbölni.

Az 1937. évi költségvetés a következőképen alakult ki: szükséglet 124.327 pengő, fedezet 106.973 pengő. Hiány 17.354 pengő, melynek fedezetére 32 százalékos pótadót kellett beállitani.

Természetesen a költségvetésben beruházásokra is van felvéve jelentékeny összeg, melyből a ligetnél levő ócska ház, a volt villanytelep épülete lesz lebontandó, anyagukból uj személyzeti lakások lesznek épitve a jéggyár épületének folytatásaként, a még teljesen rendezetlen Temesvár-utca rendezése, telekrészek kisajátitása, az ujtelepi utcák rendbehozása, a Géfin-utcai uttest (sarok törés) áthelyezése, utcai fák ültetése, azoknak szakszerü rendezése, a ligetben ujabb beruházások, különösen a gyermekek játszóterén lesznek uji tások. Emelkedett a szegények ellátási költsége, sajnos szaporodnak a szegények, a segélyre szorulók száma emelkedik. A kövezett utcák kövezetét is át kell rakni, mert rajtuk a közlekedés alig lehetséges. A ligeti tavat be kell tölteni, mert annak vize különösen a mostani meleg nyáron teljesen megsürüsödött, megzöldült, posványná vált, körülötte a lakók nem tudtak ablakot nyitni, mert egyrészt a rettentő büdös kigőzölgés, másrészt a tó mocsarából kitenyészett szunyogok milliárdjaitól nem tudtak pihenni. A ligeti sétálók a tófelőli részben nem mernek járni a büztől és szunyogoktól. Egy celli urileány máláriát is kapott, állitólag ugyancsak a ligeti szunyog csipéstől. A tó helyén azután egy gyönyörü ligetrészt lehet kiépiteni, ami diszére lesz majd községünknek.

A rendőrök (tüzoltók) számát kettővel kell szaporitani. Ezen ugy segitett a bizottság, hogy a községházáról lemegy az egyik altiszt, marad kettő, igy a szaporulat csak egy lesz. A bizottság megváltoztatja a dobolás módját is. Ujév után dobost szerződtet, aki megkapja a dobolási illetékeket. Ezt azért is meg kellett tenni, mert a rendőrök tulságos igénybevétele nem engedi meg az eddigi szokást, másrészt sok a panasz, mert egyik-másik rendőrnek nem értik meg a szavát. Utcaseprőink 45 pengős nyomorult díjazását is fel kell emelni 10 pengővel, mert a családot nevelő emberek megélhetése teljesen lehetetlen. A jövőre is elmarad a Bisitzky-utca megnyitása, pedig erre is szükség lenne. A község még egy pár lovat szerez be, mert a megszaporodott községi közmunkák ezt szükségessé teszik.

A községi költségvetéssel kapcsolatosan nem árt ha visszatekintünk az elmult kilenc esztendőre és egy kis elmefuttatást végzünk az évek költségvetésein. Pld. az 1928. évi költségvetési szükséglet 301.000 P volt 25 százalékos pótadóval, 1929-ben 229.654 pengő 25 százalékos pótadóval, 1930-ban 208.832 pengő 25 százalékos pótadóval, 1931-ben 195.887 pengő 32 százalékos pótadóval, 1932-ben 146.237 pengő 30 százalékos pótadóval, 1933-ban 145.387 pengő 20 százalékos pótadóval, 1934-ben 130.800 P 2 százalékos pótadóval, 1935. évben 125.948 pengő 29 százalékos pótadóval, az 1936. évi költségvetés 111.409 pengő 20 százalékos pótadóval.

Ha pedig a 9 esztendő költségvetési különbözeteit összeadjuk, akkor 489.365 pengőt találunk. Ekkora összeget kellene kimutatni az elmult 9 évnek beruházásában, mert hiszen a személyzeti, adminisztrativ kiadások nem lehettek volna magasabbak a mainál. Sajnos, ezt nem találjuk sehol, amit találunk, abban nincsen köszönet. Ott a pördömölki major és földek és ott van a tribün épülete. Egyik sem éri meg azt a temérdek összeget, ami azokban fekszik. Ott van a levente lőtér romokban, ami ugyancsak az elmult évek büne. A község épületei elhanyagolt állapotba kerültek, azokat is meg kell renoválni, festeni, kivül, belül.

Az uj községi elöljáróság eddigi működése azt igazolja, hogy érdemes a polgárság bizalmára, hogy a kezébe adott községi közvagyon kezelését lelkiismeretességgel végzi el, azért a 32 százalékos pótadót a pénzügyi bizottság is megszavazta.

Kérelem. 1905 november 14-én, 1909 május 3-án, 1910 julius 15-én és 1913 szeptember 8-án tartott lengyel nemzeti ünnepségeken Lembergben, Krakowban magyar küldöttségek jelentek meg néhai gróf Pininsky Viktorné, dr Kovács-Karap Ernő, néhai dr. Nagy György képviselők, néhai báró Nyáry Albert a Magyar-Lengyel Egyesület elnöke, Kovács I. István a Kossuth Szövetség elnöke vezetése alatt. Dr. Kovács-Karap Ernő ezuttal felkéri azokat, akik ezek bármelyikén résztvettek, küldjék be cimeiket hozzá; Budapest IV. Semmelweis u 1. Országos Kaszinó.

Magyar Nép Hete!

Ha ezzel az elnevezéssel az elmult évtizedekben inditott volna mozgalmat egy egyesület: az akkori közönség minden valószinüség szerint ökörütést, pantlikás lobogós felvonulást, rezesbandát, lepényevést és más hasonló szórakozást várt volna az egyhétig tartó nép hetétől. Mennyi szenvedésen, küzdelmen, belső tisztuláson kellett keresztülmenniök a nemzetnek, amig ráeszmélt arra, hogy a külsőségekben kedves és szórakoztató nép hetek — : felszines és megtévesztő találkozások a néppel. Hogy a népet nem ismerjük meg, ha kivasalva, kikefélve felvonultatjuk, hanem: ha felkeressük őket otthonukban, napi munkájuk és napi goodjaik között. Ha nemcsak a romantikus, muskátlis ablakot látjuk meg, hanem benézünk az ablakok mögé is, ha megismerjük ki nem mondott fájdalmaikat, ha kutatjuk elszomoritóan sok testi és lelki bajának okat.

A Turul Szövetség felismerte a mult mulasztásait, a sok szenvedésen átesett nemzet közhangulatát megérettnek találta — és a korszerü népies politika uj irányát követve: nemcsak megkezdte a modern falukutatást, hanem annak eredményeit az elmult esztendőben az Egészség Hete keretében nyilvánosságra hozta.

A Turul Szövetség helyesen látott.

A közvélemény megérett az uj hangra: várakozáson felüli lelkesedéssel karolta fel az elinditott mozgalmat.

Megmozdult a sajtó — a magyar kormányfő pedig, aki meghallotta a kiállitás fülkéinek S. O. S. jeleit, kijelentette, hogy a Szövetség mozgalmát a magyar kormány a legmesszebbmenően támogatni fogja.

Ezzel le is zárult a kiállitások régi rendszere.

A Turul Szövetség az első sikertől megismosodva, megsokszorosodott munkakedvvel folytatta megkezdett munkáját.

Alig záruló az Egészség Hete kiállitása: máris hozzáfogott a Magyar Nép Hete kiállitásának előkészitéséhez, amely október 2-án, most már az egészségügyi kérdéseken tul: a magyar nép szociális és gazdasági problémáit tárja a magyar közönség elé. Bemutatjuk a fejlődés fázisait a nomád sátortábortól a millios Budapestig — és ezzel párhuzamosan: hogy fejlődött például a méhészet, a facdu mézét elrabló ősmagyartól a 331.000 törzskönyvezett kaptárig, az állattenyésztés az áldozati fehér lótól a nemzetközi viszonylatban is számottevő lóexportig, a földmivelés a faásótól a gőzekéig, a kertészet a vadsóskától az egymillió láda exportbarackig stb. Foglalkozunk a szociális hátrányok okaival, a kulturális hiányokkal és hadat üzenünk mindazon tényezőnek — többek között a kuruzslásnak és babonának is, — amelyek károsan befolyásolják a magyar nép fejlődését.

Filmszerűen, tiz méter magas, külön e célra épitett monumentális pavillonban, a modern fénytechnika és a korszerü képszőművészet eszközeivel ugy vonultatjuk fel a multat és a történelmi fontosságu jelent, hogy a nézőt egy pillanatra se fárassza. Végigvezetjük a nézőt a lüktető magyar életen. Bemutatjuk a magyar föld népét ugy, mint a valóságban élő életet, a magyar föld terményeinek milliós számadatai között. Az orvos kötelességtudásával megfogjuk pulzusát, bevilágitunk lakásába, életébe, kikopogtatjuk egészségét — és ami hibát találunk: arra megfelelő orvosságot ajánlunk. Felfedjük konyháját, rámutatunk a nép-

Az összes iskolai tankönyvek, irószerek,

u. m. rajztömb, tömbbetét, rajzpapir, vonalzó, irón, toll, tollszár, radirgumi, irónhegyező, gombfesték, szines kréta, szines irón stb. stb., valamint az összes iskolákban használatos előirás szerinti

füzetek legolcsóbban beszerezhetők

Dinkgreve Nándor könyv és papirkereskedésében.

táplálkozás helytelenségeire és bemutatjuk az olcsó és helyes táplálkozás módját.

A Magyar Nép Hete alatt országos kongresszust tartunk, amelyen számos szakférfiu részvételével megvitatjuk: a helyesen irányitott termelés, a higiénikus lakás, az anya és csecsemővédelem, a táplálkozás, a szövetkezés, a falu kulturája, a falu társadalmi életének, szociális helyzetének napirenden levő kérdéseit.

Október másodikán megkezdi vizitjét a fővárosban a magyar falu. A Turul Szövetség szeretettel meghivja a magyar közönséget, hallgassa meg keserűség nélküli panaszát, amelyeken csak ugy lehet segiteni, ha azt a magyar nemzet egységesen akarja.

HIREK.

Bucsujárás. Szombaton, vasárnap és kedden élénk volt a bucsusok zarándoklata városunkban, sok nagy processió érkezett. A többek közt sikerült feljegyezni: a márkóiak, vámoscsaládiak, répceszemereiek, hegyfalusiak, sitkejek, külsővatiak, sótonyiak és nyőgériek népes zarándoklatát.

Eljegyzés. Kiss Gyula kemenesszentmártoni földbirtokos eljegyezte Szemfitner Máriát Gyarmatról.

Uj cimzetes esperes. Grősz József püspök Gaál Gergely kemenes-hőgyészi plebánost cimzetes esperessé nevezte ki, egyben hosszu és érdemekben gazdag lelkipásztori működéséért elismerését fejezte ki. Gaál Gergely magas kitüntetése az egész Kemenesaljan osztatlan örömet keltett, mert a kitüntetett lelkipásztor nemcsak a kath. lelkészkedő papság, hanem a többi lelkészkedő felekezetek körében is nagy tisztületnek és szeretetnek örvend.

Mária névnap. Az ősz elején ismét eljutottunk a béke évek legszebb névnapjához, a Mária névnaphoz. Pénteken délután már a korai órákban megkezdődött a cigánybandák köszöntése, bizonyára azért siettek, hogy minden házhoz eljussanak, ahol Mária lakik.

Bucsusok. Tegnap délután érkeztek a Felsőpatyiak, Hosszuperesztegiek, ma vasárnap az Alsóságiak, Izsákfaiak, Kemenesmihályfaiak, Kemenesszentmártoniak, Kemenesmagasiak, Vönöckiek, Ostffyasszonyfaiak, Rábakecskédiek jönnek. A pápaiak zarándokvonata, miután kevesen jelentkeztek, elmarad.

Előadás az Olimpiáról. Dr. Szomraky Zoltán helybeli kórházunk igazgatója, aki személyesen jelen volt a berlini olimpiai játékokon, szerdán f. hó 16-án este 7 órakor vetitettképes előadást tart az olimpiáról. Dr. Szomraky Zoltánné pedig Wittembergről tart beszámolót. Mindkét előadás az Evangélikus Ifjusági Otthonban lesz, s mivel Celldömölkön jelenleg ez a terem a legnagyobb, a vendégeket és érdeklődőket szivesen látja az Egyesület. Tekintettel a két közszeretetben álló kiváló előadóra, az est bizonyára hatalmas tömeget fog vonzani.

Az alsósági ev. lelkészi állásra a pályázati határidő a mult héten lejárt, 9-en adták be pályázati kérvényüket.

Tanitójelölés Csöngén. Vasárnap volt Csöngén a nyugdijazás folytán üresedésbe jött tanitói állásra a jelölés, a közgyűlés kettőt jelölt, Molnár Dezső kiskőcski tanitót és Major Samu ebleveles tanitót, akit időközben már másutt meg is választottak.

Egyesületek egybeolvasztása. A belügyminiszter rendeletére két év előtt országszerte összeirták az egyesületeket. Most pedig a miniszter felszólitotta a vármegyék és városok vezetőit, hogy meg kell vizsgálni az egyesületek alapszabályait, könyveit, számadásait s működésük körülményeit. A miniszteri rendelet elsősorban arról intézkedik, hogy az azonos célu egyesületeket össze kell irni, mert nem lehet, hogy egy városban az azonos célu egyesületek egész sora működjék. Az azonos célu egyesületek egy részét megszüntetik, más részét pedig egybeolvasztják. Először a tanyákon és pusztákon működő egyesületekre (olvasókörökre) kerül sor, azután jönnek a községek és városok.

A nemeskocsi evang. tanitóválasztást megsemmisitették. A nemeskocsi tanitóválasztás ügyében tegnap hozott határozatot a kemenesaljai ev. egyházmegye elnöksége. A megfelebbezett választás felperesének nevében dr. Szabó Kálmán ügyvéd tárta fel hatalmas beszédben a választás példátlan korteskedéseit s az egyházmegyei törvényszék elnöksége, Molitorisz János esperes és dr. Berzsenyi Adám gyül. felügyelő, valamint a törvényszéki tagok szinte belefáradtak annak a hatalmas jogi teljesitménynek hallatára, amelyet dr. Porkoláb János a már szinte tengeri kigyóvá nőtt választási ügyben elvégzett. A törvényszék a választást nem a pályázók, hanem a szavazók féktelen korteskedése és békétlensége miatt megsemmisitette s mivel ezekért az Egyházi Alkotmány értelmében a pályázó is felelős, az egyházmegyei törvényszék mindkét pályázót kizárta a további választásból.

Esküvő. Farkas Lajos és Kovács Jolán a celldömölki Ev. Ifj. Egyesület tagja tegnap tartották eskövőjüket az evangélikus templomban. Az esketést Bácsi Sándor lelkész végezte, az Ifj. Egyesület énekkara pedig énekelt.

Igazgató-tanitói kinevezés. Grősz József püspök Frank Béla pápóci kántortanitót igazgató-tanitóvá nevezte ki.

Uj szülészné. Kustyán Ferencné alsósági lakos januisban végezte el nagy sikerrel a szombathelyi bába tanfolyamot, ugyancsak sikerrel vizsgázott a továbbképző tanfolyamon is a rövidesen megkezdi működését Celldömölkön a Berzsenyi Dániel-utca 13. sz. alatti lakásán.

Menetrend értekezlet. Szerdán volt Szombathelyen az üzletvezetőség székházában a vontatási osztály részéről menetrend értekezlet, amelyen az üzletvezetőség összes fűtőházainak vezetői megjelentek. Ezen az értekezleten dőlt el, hogy melyik vonatot melyik fűtőház fogja továbbitani.

Járásunk közegészségügye az elmult hónapban kielégitő volt, előfordult kanyaró Alsóságon 2 esetben, vörheny Alsóságon, Celldömölkön és Kemenesmihályfán 7 esetben, roncsoló toroklob Keléden, Kemenesmagasiban, gyermekagyi láz Vönöckön, nyilt gümőkór Celldömölkön, hasihagymás Kemenesmihályfán, Celldömölkön, járványos gyermekbénulás Nagysimonyiban, vérhas Kemenesszentpéteren.

Iparigazolványt nyert Dávid Ernő kenyeri lakos szatócs kereskedésre.

Beba községben gyermek paralizis eset fordult elő.

Polgáriskolai tanári áthelyezések. Ravasz Ferenc tanárt Érdről, Kovács Flóra tanárnőt Marcaliból a jánosházai polgári iskolához helyezte át a vallás és közoktatásügyi miniszter.

A közigazgatási bizottság hétfőn tartott ülésén Csajbók Ernő alsósági földbirtokos közigazgatási bizottsági tag a FAKSZ kölcsönök számára méltányos fizetési lehetőséget sürgetett s a lisztforgalmi adó alól mentességet kért a szegénysorsu ipari munkások számára. Csajbók Ernő interpellációjában előadta, hogy az alsósági bazaltbánya munkásai a FAKSZ kölcsönön kivül még bankkölcsönt is vettek igénybe, amikor 80—100 pengő kereseti lehetőséget mellett felépitették házukat és most nem birják elviselni a kettős terhet, mert kereseték 20—30 pengőre szállott alá, azonkivül sulyosan érinti eseket a szegény munkásokat az is, hogy nehezen megszerzett rossuk után még lisztforgalmi adót is kell fizetni. A pénzügyigazgatóság képviselője felszólalásában kijelentette, hogy a pénzügyigazgatóság a törvények és rendelkezésekkel szemben semmiféle könnyitést nem adhat sem a FAKSZ, sem a lisztforgalmi adó ügyében. Dr. Horváth Kálmán alispán javaslatára a közigazgatási bizottság elhatározta, hogy a panaszok ügyében felir a kormányhatóságokhoz. Kéri a törvényes rendelkezések módositását a felsorolt bajok orvoslása érdekében.

A celldömölki járásban augusztus végén a munkanélküli mezőgazdasági munkások száma 35 férfi és 3 nő volt.

Mesterséges tüdő a tenger fenekén. Ez a cime annak a rendkivül érdekes eredeti fénykepekkel illusztrált cikknek, amely Tolnai Világlapja uj számában jelent meg. A legkiválóbb magyar irók novelláin kivül számtalan riportot, cikket, nagyszerű folytatásos regényt és közel száz képet közöl a kitünő képeslap. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A máv. kőszállitásból a legnagyobb rendelést a sághegyi bazaltbánya rt. kapta meg 158.000 pengő értékben.

Szinigazgatói engedély. A m. kir. kultuszminiszter az 1936—37-ik szini évadra ujból megadta a consessiót Kőszegi Géza szinigazgatónak a celldömölki szini kerületben. Az ujbóli kinevezés elismerése annak a művészi és kulturmunkának, amelyet Kőszegi Géza az elmult szini évadban végzett. Magunk részéről is örömmel üdvözöljük, mert igy meg van a remény arra nézve, hogy városunkban ismét rivős és művészi szinielőadásokban lesz részünk.

Porhanyó kifli. Hozzávalók: 25 deka liszt, fél csomag Dr. Oetker-féle sütőpor, 10 deka cukor, 1 csomag Oetker-féle vanillincukor, 2 kanál rum, 2—3 kanál tej, 12 deka vaj. A behintéshez őrölt mogyoró vagy kristálycukor. Elkészitése: A hozzávalókat jól feldolgozzuk, kis kifliket formálunk, tojással bekenjük, mogyoróval, vagy kristálycukorral beszórjuk, közepes tűznél 25—30 percig sütjük. Ne nagyon barnára süssük.

Jelentkezzenek akik a lengyel légióban szolgáltak. Kismoky Károly, László Mihály, Sierminsky János és dr. Marczinek Jenő felkérik azokat, akik a világháboruban a lengyel légiókban vagy 1919—1922-között más lengyel formációban szolgáltak és eddig még nem adtak jelt magukról, valamint azokat, kiknek hozzátartozója a légióknál hősi halált szenvedett, adják le cimeiket irásbelileg Miklósi Ferdinánd Leóhoz Budapest X. Szabóky u. 58.

Nagy manifesztációra készül a magyar ifjuság. A Turul Szövetség a Magyar Nép Hete kiállitásával kapcsolatban országos kongresszust rendez, amelyen megvitatják a magyar nép égető szociális, gazdasági és egészségügyi problémáit. A kongresszuson felszólalnak a magyar ifjuság elismert kiválóságai, de résztvesznek

a vitában a megyék és a vidéki városok kiküldöttei is. A kongresszust előkészitő bizottság — amelynek dr. Végváry József orsz. gyül. képviselő és dr. Dérczy Ferenc a Turul Szövetség országos vezére és vezetője— szerdán délelőtt értekezletet tartott, amelyen megjelentek a különböző ifjusági szervezetek képviselői s vendégei voltak az értekezletnek azok a szociográfusok, irók, publicisták, akik a magyar nép aktuális kérdéseivel foglalkoznak. Az értekezlet —dr. Antal Lajos az Orvos Kamara alelnöke, Győrfy István, dr. Kerék Mihály, Kovács Imre, dr. Born József, dr. Salló János és dr. Dérczy Ferenc felszólalása után — elhatározta, hogy az október 2—11 között megtartandó kongresszuson a magyar ifjuság aktuális kérdéseekben egységes álláspontra helyezkedik és határozatban fogja megjelölni azokat a módokat, amellyel a dolgozó magyar népmilliók szomoru szociális, gazdasági, egészségügyi helyzetén segiteni lehet és segiteni kell.

Járásunk állategészségügye az elmult hónapban kedvező volt. Lépfene megszünt Kemenesszentpéter és Pápóc községekben, sercegő ősszög megszünt Csőngén, sertésorbánc megszünt Ostffyasszonyfán. Az állitkivitel az elmult hónaphos viszonyitva lényeges emelkedést mutat.

Kozmetikai cikkek megadóztatása. Az iparügyi miniszter rendeletterveztet küldött az érdekképviseleteknek, amely szerint a kozmetikai cikkeket gyártó üzemek a jövőben az eddigi fizetett adókon kivül ujabb tis százalékos külön adót fizetnek, amiből a Zöld Kereszt akció céljaira külön alapot létesitenek. Es az adó a detailárusitásnál mintegy 15 százalékos drágulást jelentene. A terv ellen — amelynek megvalósitása az eddig is 21 százalék adóval terhelt kozmetikai cikkek fogyasztóközönségét sujtana — a kozmetikai ipar élénken tiltakozik.

Budapestre utazók figyelmébe ajánljuk a Hungária Gőz-, Kádfürdő- és Vizgyógyintézet (VII. Dohány-utca 44), mint a főváros legelsőbb és a pályaudvarokhoz legközelebb fekvő fürdőjét. Itt reggel 5 órakor nyitnak ugy, hogy a hajnali vonatokkal Pestre érkezők egyenesen oda mehetnek, ahol fürdés után a tágas pihenőben magukat kialudva járhatnak dolgaik után. Gőz és kádfürdő ára 1 P. Kiszolgálási dij csak 10 fillér.

A Szinházi Élet e heti darabmellékletе Az Ur katonái. Az elmult szezon legnagyobb drámai sikerét az Ur katonái-t közli e heti számában darabmellékletül a Szinházi Élet. A több mint százszor szinrekerült gyönyörü darab a legszebb olvasmány is. A Szinházi Élet uj számának érdekességei: Karinthy Frigyes sakkpartija a sakkolimpiász győztes bajnokcsapatának bajnokavai. Hatvani Lili mozilevele az uj filmekről. Ügyvédnők világkongresszusának Budapesten tartózkodó tagjai nyilatkoznak a házasságról, valóperről, szerelemről. Hogyan lehet megállapitani barátaink hozzank való érzését az orrukról. szájukról és szemükről. Guthy Böske párisi divattudósitásai, Endrődy Béla cikke két angol romantikus pesti házasságról. Nagy Endre irodalmi rovata, érdekes mozi-rovat. Ráthonyi Ákos fiának és Tolnay Klára eljegyzésének érdekes története. Az őszi lakberendezési vásár ismertetése. A Szinházi Élet uj számában jelenti be, hogy a jövő héten kezdi meg a közlését Az amerikai kaland cimü leghiresebb amerikai regénynek. 64 oldalas radióműsor, 32 oldalas gyermeklap, kézimunkaiv és szenzációs kottaslager egészitik a 280 oldalas Szinházi Élet uj számát, melynek ára 60 fillér. Előfizetési dij negyed évre 6.50 pengő. Kiadóhivatal: Budapest VII. Erzsébet-körut 7.

Sport.

Pápai uszónap.

Beszélgetés Csik Ferenccel.

Az elmult vasárnap a pápai ipartestület rendezésében nagyszabásu uszóverseny zajlott le mintegy ezerfőnyi közönség előtt Pápán. Sajnos, az idő nem nagyon kedvezett a kitünő műsornak, de azért sikerült a versenyt simán lebonyolitani.

Több nagynevü fővárosi versenyző vett részt, élükön Csik Ferenccel, Lengyel Árpáddal, továbbá három főiskolai világbajnokkal Lengvárival, Zábrákkal és Kissel. A teljes Beac vizipológárda Vértesseyvel és Rajkival.

A verseny előtt Csik Ferenc a következőt nyilatkozta: Autóval jöttem a délelőtti verseny szinhelyéről Siófokról, ott 58.8 mp-et usztam, kissé tört vagyok, igyekszem azonban mindent megmutatni a tudásomból és talán sikerülni is fog.

A verseny előtt Hamuth János polgármester meleg szavakkal üdvözölte a megjelent versenyzőket. Ezután megkezdődött a verseny, melynek kiemelkedőbb eseményei a következők voltak:

400 m. gyorsuszás 1. Lengyel 5 p. 15 mp. 2. Dr. Zábrák 5.53.

50 m. női gyors 1. Magasházy 33.6 mp. 2. Paál 38 mp.

100 m. gyors 1. Csik 59.2 mp. 2. Kiss 1 p 03.4 mp.

200 m. melluszás 1. Lengvári 3 p 1.08 mp. 2. Kocsis.

100 m. hátuszás 1. Lengyel 1 p 17.4 mp.

2. Junger 1 p 21.2 mp.

3×100 m-es vegyes staféta.

1. Beac. Lengvári (mell) Csik (hát), Kiss (gyors) 3 p 49 mp.

2. Észak-Nyugat Kocsis, Junger, Szalai 4 p 12 mp.

Vizipoló. Beac—Észak-Nyugat 6:2 (4:2).

Vezette: Uhlyarik. Fölényesen győzött a fővárosi gárda.

Ezután sor került a dijak kiosztására. Innét a versenyzők a Griff-szállodában tartandó bankettre vonultak gyalogosan, az at két oldalán összegyült nagy tömeg hangosan éltette a diadalmas berlini hőst, Csik Ferencet. Oly nagy volt a lelkesedés, hogy a nagy tömeget a rendőröknek csak nagy nehézségek utján sikerült visszatartani, mindenki közelről akarta látni és ünnepelni Csik Ferencet.

A versenyről a világbajnok a következőt nyilatkozta: Kitünő verseny volt, nagy kár, hogy az idő kissé befolyásolta. A levegő nagyon hűvös volt és ez kihatással volt az egyes számok eredményeire.

Arra a kérdésemre, hogy a jövő terveiről par szót mondva, az alábbiakat felelte: Egyelőre idehaza versenyzem, főleg vidéken és jövőre kiutazom Amerikába, hogy ott tanulmányaimat valamelyik egyetemen gyarapitsam.

Pápán ezrek és ezrek ünnepeltek az egész világ legjobb uszóit legyőző Csik Ferencet, megérdemelte ezt a nagy ünneplést, mert Berlinben olyan teljesitményt nyujtott, amit magyar sportember az utóbbi időben nem teljesitett.

Szeretnénk mi is celli sportemberek városunkban uszodaavató ünnepélyen lelkesedni a világbajnokért. De vajjon mikor lesz ez meg! Remeljük hogy rövideseo, hónapokon, esetleg 1—2 éven belül!

—

SBSE—Keszthelyi TSE 2:1 (01)

Bajnoki. Vezette: Mikóczy.

Kellemes meglepetéssel szolgált szurkolóinak az ujdonsült bányai csapat. Nagy küzdelemben, megérdemelten fektette két vállra a tavaly egész komoly szerepet játszó Keszthelyieket. Örülünk az ilyen győzelemnek, melyet még pár szép győzelem kell, hogy kövesen. A gólokat Nagy 2, illetve Sántori lőtték.

—

CVSE—SBSE 7:1 (3:0)

Barátságos. Vezette: Gray I.

Tréningmérkőzésen nagy golarányu győzelmet aratott a pihent vasutas a vasárnapi győzelemtől fáradt bánya felett. Krausz, a bánya kitünő kapusa az I. félidő 18 percében megsérült és 2—3 hétig nem tud védeni.

—

Mai müsor:

Keszthelyi TSE—CVSE.

Bajnoki. Keszthely. Vez. Neul runn-

A vasutas Keszthelyen megszerezheti az első bajnoki pontjait az aránylag gyenge formában levő Keszthelyiek ellen. A vasutas most nagyon együtt van és a papirforma szerint győznie kell.

Tipp: 3:1 arányu vasutas győzelem.

—

SBSE—Haladás III.

Celldömölk. 4 óra. Vez. Gránássy.

A Haladás III. jóképességü csapatát kapta mai ellenfelül a bányai csapat. A szombathelyi csapat már az idén csinált meglepetést, megverte a Z. Movei 6:2-re.

A bányának nagyon jól kell játszani, ha győzni akar, de mi inkább a döntetlenben bizunk. Krausz sérülése miatt a kapus Csirkovics lesz.

Heimler Zoltán.

Vonatok érkezése és indulása Celldömölk állomásról
Érvényes 1936. május 15-től.

	Érk.	Honnan?		Ind.	Hová?
személy	4·10	Bp.—Keleti	vegyes	4·20	Sopron
motor	5.02	Szombathely	személy	4.30	Szentgotthárd
„	6.44	Sopron	„	5.06	Székesfehérvár
személy	6.55	Szombathely	„	5·18	Zalaegerszeg
motor	7·26	Veszprém kp.	„	5.22	Győr
személy	8·23	Győr	vegyes	6·38	Pápa (vas. nem)
motor	8.26	Zalaegerszeg	személy	6.21	Szombathely
személy	8.28	Szentgotthárd	„	7.00	Keszthely—Zalaeg.
„	11.24	Tapolca VI.27.IX.8.	„	8·29	Szombathely
gyors	11·32	Budapest—Déli	„	8.33	Győr—Bp.—Keleti
személy	11.37	Szombathely	motor	8.36	Székesfehérvár
motor	13·15	Zalaegerszeg (1)	„	8.40	Sopron
„	13.20	Győr	gyors	11.38	Szentgotthárd
vegyes	14.17	Pápa (vas. nem)	személy	11.43	Győr
motor	14·22	Sopron	motor	11.40	Zalaegerszeg
személy	14.28	Szombathely	„	13.04	Sopron (3)
„	15.50	Győr	„	13.25	Szombathely
„	15.58	Szombathely	„	14.32	Tapolca
„	16.02	Zalaegerszeg	személy	14.43	Székesf—Bp.—Kel.
„	18.13	Székesfehérvár	„	16.06	Győr—Budapest K.
„	18.00	Sopron	motor	16.05	Szombathely
gyors	18.19	Szentgotthárd	személy	18.23	Sopron
személy	19.11	Bp.—Keleti—Győr	„	18.20	Szombathely
motor	20.35	Szombathely	gyors	18.25	Bp.—Déli—Szék.
„	21.48	Sopron (2)	motor	18.22	Győr
személy	21.51	Keszthely—Zalaeg.	„	18.34	Zalaegerszeg
„	21.53	Győr	„	19.13	Székesfehérvár
„	21.58	Bp.—Keleti—Szék.	személy	19.16	Szentgotthárd
„	23·41	Szentgotthárd	motor	21.59	Zalaegerszeg
			„	22.00	Sopron (4)
			személy	22.02	Szombathely
			személy	23.55	Győr—Budapest K.

Gyors 21.46 Győr csak V. 30, VI. 6—13—20—27, VII. 4—11—18—25 és VIII. 1—8 és 14-én közlekedik.

Gyors 21.51 Szombathely, csak V. 30, VI. 6—13—20—27, VII. 4, 11—18, 25, VIII. 1—8—14 közlekedik.

(1) V. 15—VI. 26-ig és IX. 9-től közlekedik
(2) V. 31-től IX. 13-ig vasár és ünnepnap közlekedik
(3) Csak celli vásárok alkalmával
(4) V. 31-től IX. 13-ig vasár és ünnepnap közlekedik

Hirdessen a Kemenesaljában

Apolló Hangos Mozgó

Felelős vezető: Wittmann Andor Celldömölk.

Szept. 12 szombat, 13 vasárnap
Darvas Lili pompás filmje:

Baskircsev Mária szerelme.

A mult század leghiresebb asszonyának szerelme.

Szerepelnek még: Hans Járay, Szőke Szakáll és Hörbiger Attila.

Müsoron kivül eredeti felvételek: az Olimpiászról és Hiradó.

Előadások kezdete: szombaton este fél 9 órakor, vasárnap délután 4, 6 és este fél 9 órakor.

Helyárak: Ünnepnap, szombaton és vasárnap: Támlásszék 100, páholy 80, fenntartott hely 60, I. hely 40, II. hely 30 és gyermekjegy 20 fillér. Szerdán és csütörtökön: Ketten egy jeggyel Támlásszék 120, páholy 100, fenntartott hely 70, I. hely 50, II. hely 30 és gyermekjegy 20 fillér.

Hirdetéseket felveszünk.

Eladó Jánosházán

a főutvonalon, a piac közelében **egy üzletház,** mely áll: 1 nagy üzlethelyiségből, 2 udvari lakásból, mellékhelyiségekből, kertből és egy külön raktárhelyiségből, amely gabonaraktárnak is alkalmas. Bővebb felvilágositást ad **Federer Jakab** Jánosháza.

Kölcsönkönyvtár Celldömölkön 3000

kötetes kölcsönkönyvtáramat a Wesselényi utca 1. szám alatti lakásomon megnyitottam. Havi 1 P kölcsöndijért hetenként háromszor cserélhet ugy a magyar, mint a világirodalom classicus modern müveiből.

Kemény Klári.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk.